

1. INLEIDING

Het doel van de C. R. Waiboerhoeve te Millingen aan de Rijn is het bestuderen van praktische vraagstukken op het gebied van de rundveehouderij, zowel ten aanzien van alle aspecten afzonderlijk, als van de problematiek als geheel. Dit betekent dat nieuwe technieken of systemen bij voorkeur worden ontwikkeld en bestudeerd onder praktische omstandigheden binnen de samenhang van een compleet bedrijf. In het algemeen dienen daarbij op vrij korte termijn voor de praktijk bruikbare resultaten te worden geleverd.

De activiteiten op de proefboerderij zijn op de toekomst gericht, maar er wordt zoveel mogelijk getracht toch aansluiting te houden bij de hedendaagse omstandigheden in de nederlandse praktijk. Er is een uitgebreid onderzoekprogramma in uitvoering, waarbij een groot aantal praktische vraagstukken op het gehele terrein van de rundveehouderij worden bestudeerd. Diverse onderzoekinstellingen nemen aan dit onderzoek deel.

Tussen de onderzoekers is een hechte samenwerking gegroeid in de werkgroep „Onderzoek in bedrijfsverband“. Bij het verschijnen van dit verslag was de samenstelling van deze werkgroep als volgt.

Werkgroep onderzoek in bedrijfsverband

Proefstation voor de Rundveehouderij (PR)

Ir. P. J. M. Sniijders (voorzitter), Ing. J. van Geneijgen (secretaris), G. Bolhuis, Ing. C. van Bruggen, H.E. Harmsen, Ir. A. B. Meijer, Drs. R. Kommerij en Ir. S. Schukking.

Landbouw-Economisch Instituut (LEI)

Ir. G. J. Wisselink en Ing. M. H. Douma, beiden gestationeerd bij het PR.

Instituut voor landbouwbedrijfsgebouwen (ILB)

Ing. Tj. Westendorp.

Instituut voor Landbouwtechniek en Rationalisatie (ILR)

Ir. G. Benders.

Instituut voor Veeteeltkundig Onderzoek (IVO)

Ing. I. de Rooy.

Melkhygiënisch Onderzoek Centrum (MOC)

J. Brouwer.

Veel dank is de werkgroep verschuldigd aan de heren Ir. A. A. Jongebreur en Ing. A. C. Smits van het ILB, de heer Ir. J. A. Kerkhof van het ILR en de heer J. W. F. Hijink van het PR, die aan dit verslag belangrijke bijdragen leverden.

Leiding en organisatie van de proefboerderij

De leiding van de proefboerderij is in handen van een bedrijfsingenieur. Met betrekking tot de dagelijkse leiding, specifieke onderzoekwerkzaamheden en administratie wordt hij geassisteerd door vier medewerkers. Voor onderzoekwerkzaamheden met betrekking tot de veefokkerij is een medewerker van het Instituut voor Veeteeltkundig Onderzoek (IVO) te Zeist op de proefboerderij gestationeerd. Op de proefboerderij zijn vijf productie-afdelingen (bedrijven) en een zgn. loonwerkgroep c.q. bedrijfsverzorgingsdienst gevormd. Op één van deze afdelingen worden stieren gehouden voor de vleesproductie: op de vier andere wordt melkvee gehouden.

De afdelingen worden zoveel mogelijk als afzonderlijke bedrijven geëxploiteerd. Elk bedrijf heeft een vaste arbeidsbezetting van één of twee man, een bepaalde oppervlakte grasland, eigen gebouwen, een eigen veestapel en - afgezien van de hulp van een loonwerker - ook eigen machines. De loonwerkgroep-bedrijfsverzorgingsdienst heeft een aantal trekkers en machines ter beschikking en verricht werkzaamheden voor de productie-afdelingen, voor zover dit volgens het onderzoekprogramma toelaatbaar of noodzakelijk wordt geacht. Tevens vervangen de medewerkers van deze groep de medewerkers van de productie-afdelingen tijdens de vrije week-einden, vrije dagen en bij vakantie of ziekte.

De arbeidsbezetting, de oppervlakte grasland en de gemiddelde omvang van de veestapel per afdeling in het boekjaar 1971/1972 is weergegeven in het volgende overzicht.

Afdeling	I	II	III	IV	V	loon- werk- groep	Totaal ¹⁾
Arbeidskrachten	2	2	1	1	1	3	10
Ha grasland	42	37	19	18	24	—	140
Melkkoeien	78	72	38	69	—	—	257
Drachtige vaarzen	14	17	7	9	—	—	47
Pinken en kalveren	46	47	27	29	—	—	149
Stieren ²⁾	—	—	—	—	125	—	125

¹⁾ Exclusief 34 koeien en vaarzen en 15 pinken en kalveren, die gebruikt werden voor een proef met geperst ruwvoer.

²⁾ Per jaar af te leveren op een leeftijd van ca. 18 maanden; ze worden aangekocht als kalveren van ca. 1 week oud.

Verslag van het onderzoek

In dit tweede verslag¹⁾ worden van een aantal vraagstukken die in 1972 op de proefboerderij in onderzoek waren, de resultaten besproken.

In enkele hoofdstukken wordt, samenhangend met het karakter van het onderzoek, wat dieper ingegaan op zuiver technische aspecten, terwijl andere hoofdstukken meer algemeen van aard zijn.

Veel dank is verschuldigd aan de volgende personen voor hun medewerking en kritische opmerkingen bij de uitvoering van het onderzoek en het verzamelen van de gegevens.

A. R. M. Horstink	bedrijfsleider
E. G. Bos	boekhouding en administratie
C. J. Iagtenberg	} assistenten voor onderzoekwerkzaamheden
Ing. G. T. Smits	
A. Th. Mul*)	
H. B. S. Bergervoet	monteur

<i>Bedrijfsboeren</i>	<i>Overige medewerkers</i>
J. H. B. Eerden	L. L. C. Broeders
W. P. A. Vrijssen	J. L. Schepers
P. W. M. Verschure	J. van Ingen
G. W. Verkade	F. Mijer
J. M. Huybrechts	

Het onderzoek ondervond steeds veel belangstelling, zowel in ons eigen land als in het buitenland. De laatste tijd werden op de proefboerderij jaarlijks 8000 à 10.000 bezoekers ontvangen. Verder werden de resultaten van het onderzoek ook regelmatig gepubliceerd in rapporten, vakbladen en tijdschriften.

1) Het eerste verslag is verkrijgbaar door overschrijving van f 5,— op giro 2307421 t.n.v. het Proefstation voor de Rundveehouderij te Wageningen met vermelding: publikatie nr. 1.
2) Medewerker van het IVO te Zeist gestationeerd op de Waiboerhoeve.